

Warszawa, dnia 25 września 2019 r.

Poz. 1820

USTAWA

z dnia 30 sierpnia 2019 r.

o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15¹⁾

Kierując się dobrem osób, które jako dzieci cierpiały na skutek czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,

mając na względzie ich ból, poczucie osamotnienia oraz traumatyczne przeżycia, które oddziałują również w ich dorosłym życiu,

uwzględniając powinność uczynienia zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości,

jako wyraz przekonania, że żadne działania skierowane przeciwko wolności seksualnej i obyczajności dzieci mimo upływu lat nie mogą być chronione tajemnicą ani nie mogą ulec zapomnieniu – dla ochrony czci, praw i godności osób poszkodowanych stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania i organizację Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, zwanej dalej „Komisją”;
- 2) zasady i sposób wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, zwanych dalej „nadużyciami seksualnymi”;
- 3) działania mające na celu zapewnienie szybkiej reakcji organów państwa oraz organizacji pozarządowych, podmiotów i instytucji prowadzących działalność edukacyjną, wychowawczą, opiekuńczą, kulturalną i związaną z kulturą fizyczną, wypoczynkiem i leczeniem, a także samorządów zawodowych, kościołów oraz związków wyznaniowych, w tym kościelnych osób prawnych, zwanych dalej „organizacjami i podmiotami”, w zakresie zwalczania nadużyć seksualnych oraz działania umożliwiające pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców tych nadużyć;
- 4) sposób prowadzenia działalności prewencyjnej i edukacyjnej.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, ustawę z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

Rozdział 2

Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15

Art. 2. 1. Komisja prowadzi czynności mające na celu wyjaśnianie przypadków nadużyć seksualnych.

2. Do zadań Komisji w zakresie, o którym mowa ust. 1, należy:

- 1) wydawanie postanowień o wpisie w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, zwanym dalej „Rejestrem”, który stanowi część Rejestru Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym;
- 2) badanie sposobu reagowania organów państwa, organizacji i podmiotów oraz osób prywatnych w zakresie wyjaśniania przypadków nadużyć seksualnych, w tym ustalanie przypadków niezawiadomienia właściwego organu o podejrzeniu popełnienia nadużycia seksualnego;
- 3) identyfikacja problemów pojawiających się w praktyce ścigania przypadków nadużyć seksualnych i karania sprawców przępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, zwanych dalej „przępstwami pedofilii”.

Art. 3. 1. Komisja podejmuje działania mające na celu zapewnienie niezwłocznej reakcji organów państwa oraz organizacji i podmiotów w zakresie zwalczania nadużyć seksualnych, a także podejmuje działania umożliwiające pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców tych nadużyć.

2. Do zadań Komisji w zakresie, o którym mowa w ust. 1, należy:

- 1) zawiadamianie właściwych organów o podejrzeniu:
  - a) popełnienia przępstwa pedofilii,
  - b) niezawiadomienia właściwego organu o podejrzeniu popełnienia przępstwa pedofilii;
- 2) interwencja i wspieranie osób poszkodowanych w postępowaniach prowadzonych przed organami państwa, w tym uczestniczenie w postępowaniach karnych na prawach oskarżyciela posiłkowego za zgodą osoby poszkodowanej lub jej opiekuna prawnego;
- 3) przekazywanie władzom organizacji i podmiotów informacji o podejrzeniu:
  - a) popełnienia przępstwa pedofilii,
  - b) niezawiadomienia właściwego organu o podejrzeniu popełnienia przępstwa pedofilii– celem wszczęcia odpowiedniego postępowania, w tym postępowania dyscyplinarnego;
- 4) kierowanie do Prokuratora Generalnego wniosków o wniesienie skargi nadzwyczajnej albo kasacji od prawomocnego orzeczenia kończącego sprawę w zakresie przępstw pedofilii oraz o objęcie prowadzonych postępowań szczególnym nadzorem;
- 5) monitorowanie działań podejmowanych przez właściwe organy oraz organizacje i podmioty na podstawie wniosków i zawiadomień.

Art. 4. 1. Komisja prowadzi działalność prewencyjną i edukacyjną.

2. Do zadań Komisji w zakresie, o którym mowa w ust. 1, należy:

- 1) opracowywanie i przedstawianie raportów z działalności Komisji zawierających wnioski i rekomendacje dla organów państwa, organizacji i podmiotów w zakresie zapobiegania nadużyciom seksualnym i ich zwalczania, a także podejmowania działań umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców tych nadużyć;
- 2) prowadzenie działań uświadamiających w zakresie problematyki nadużyć seksualnych i przępstw pedofilii, sposobów reagowania na nie oraz oceny symptomów świadczących o tym, że małoletni poniżej lat 15 może być ofiarą nadużycia seksualnego lub przępstwa pedofilii;
- 3) występowanie do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo o wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych.

Art. 5. 1. Komisja przetwarza wszelkie informacje niezbędne do realizacji jej ustawowych zadań, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.²⁾).

2. Komisja odmawia ujawnienia danych osobowych osoby, od której uzyskała informacje, oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, a także dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania wyjaśniającego, jeżeli uzna to za niezbędne dla ochrony czci, praw i godności osoby poszkodowanej.

3. Dokumentacja zgromadzona w toku postępowania wyjaśniającego, w tym postanowienie o wpisie w Rejestrze, nie stanowi informacji publicznej i nie podlega udostępnieniu w trybie określonym w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

Rozdział 3

Skład i tryb powoływania Komisji

Art. 6. 1. Komisja w zakresie swojej działalności jest organem niezależnym od innych organów władzy państwowej.

2. W skład Komisji wchodzi siedmiu członków, w tym:

- 1) trzech powoływanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów;
- 2) jeden powoływany przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów;
- 3) jeden powoływany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) jeden powoływany przez Prezesa Rady Ministrów;
- 5) jeden powoływany przez Rzecznika Praw Dziecka.

3. Głosowanie w sprawie powołania członków Komisji, o których mowa w ust. 2 pkt 1, przeprowadza się odrębnie dla każdego z trzech powołań, przy czym jeżeli w pierwszym głosowaniu dotyczącym powołania poszczególnych członków Komisji:

- 1) kandydat na członka Komisji nie uzyskał większości 3/5 głosów albo
- 2) zgłoszono więcej niż jednego kandydata na członka Komisji, a żaden z kandydatów nie uzyskał większości 3/5 głosów – głosowanie przeprowadza się ponownie, przy czym Sejm Rzeczypospolitej Polskiej powołuje członka Komisji zwykłą większością głosów.

4. Jeżeli w pierwszym głosowaniu dotyczącym powołania członka Komisji, o którym mowa w ust. 2 pkt 2:

- 1) kandydat na członka Komisji nie uzyskał większości 3/5 głosów albo
- 2) zgłoszono więcej niż jednego kandydata na członka Komisji, a żaden z kandydatów nie uzyskał większości 3/5 głosów – głosowanie przeprowadza się ponownie, przy czym Senat Rzeczypospolitej Polskiej powołuje członka Komisji zwykłą większością głosów.

5. Powołanie oznacza nawiązanie stosunku pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, 1043 i 1495).

6. W skład Komisji może zostać powołana osoba, która:

- 1) ma obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 4) posiada wyższe wykształcenie prawnicze, medyczne lub psychologiczne;
- 5) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie służyła w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 430, 399, 447, 534 i 1571) oraz nie współpracowała z tymi organami;
- 6) cieszy się nieposzlakowaną opinią.

²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

7. Członkiem Komisji nie może być poseł, senator, poseł do Parlamentu Europejskiego lub osoba zajmująca inne niż członek Komisji kierownicze stanowiska państwowe w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 152), a także radny, wójt (burmistrz, prezydent miasta), zastępca wójta (burmistrza, prezydenta miasta), sekretarz gminy, skarbnik gminy, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, członek zarządu województwa, skarbnik województwa oraz sekretarz województwa.

8. Członkiem Komisji nie może być także osoba, która pełni funkcje społecznego współpracownika albo jest zatrudniona w biurze poselskim, senatorskim, poselsko-senatorskim lub w biurze posła do Parlamentu Europejskiego, lub osoba, która wchodzi w skład organu partii politycznej reprezentującego partię polityczną na zewnątrz oraz uprawnionego do zaciągania zobowiązań lub jest zatrudniona przez partię polityczną na podstawie umowy o pracę, lub świadczy pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej.

9. Kandydatów na członków Komisji mogą zgłaszać Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Radców Prawnych, Krajowa Rada Sądownictwa, Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, Naczelna Izba Lekarska, Krajowa Izba Psychologów oraz organizacje pozarządowe, których zadania statutowe przez okres co najmniej 2 lat obejmowały działania związane z prawami dzieci, w szczególności działania związane z ochroną praw dzieci i przeciwdziałaniem przemocy, w tym przemocy seksualnej, przy czym:

- 1) kandydatów na członków Komisji, o których mowa w ust. 2 pkt 1, mogą zgłaszać także Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej lub co najmniej 35 posłów;
- 2) kandydatów na członków Komisji, o których mowa w ust. 2 pkt 2, mogą zgłaszać także Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej lub co najmniej 7 senatorów.

10. Kandydat na członka Komisji składa oświadczenie o spełnianiu wymagań, o których mowa w ust. 6–8, a w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r. – także oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

Art. 7. Przewodniczącego Komisji wybiera spośród jej członków Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zwykłą większością głosów.

Art. 8. 1. Kadencja Komisji trwa 7 lat, licząc od dnia pierwszego jej posiedzenia.

2. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w Komisji powołuje się nowego członka na okres, jaki pozostaje do dnia upływu trwającej kadencji Komisji.

3. Pierwsze posiedzenie Komisji zwołuje Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Przed przystąpieniem do wykonywania obowiązków członkowie Komisji składają przed Sejmem Rzeczypospolitej Polskiej następujące ślubowanie:

„Ślubuję uroczyście, że przy wykonywaniu powierzonych mi obowiązków członka Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 dochowam wierności Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, będę strzec praw dziecka, kierując się przepisami prawa, dobrem dziecka i dobrem rodziny. Ślubuję, że powierzone mi obowiązki będę wypełniać bezstronnie, z najwyższą sumiennością i starannością, że będę strzec godności powierzonego mi stanowiska oraz dochowam tajemnicy prawnie chronionej.”.

Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania „Tak mi dopomóż Bóg”.

Art. 9. Przewodniczący Komisji może zapraszać do udziału w pracach Komisji, z głosem doradczym, przedstawiciela Rzecznika Praw Obywatelskich.

Art. 10. 1. Członkostwo w Komisji przed upływem kadencji Komisji wygasa z dniem:

- 1) śmierci członka Komisji;
- 2) złożenia pisemnej rezygnacji przez członka Komisji;
- 3) odwołania członka Komisji;
- 4) prawomocnego skazania członka Komisji za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

2. Wygaśnięcie członkostwa w Komisji stwierdza:

- 1) Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku członka powołanego przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku członka powołanego przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku członka powołanego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) Prezes Rady Ministrów – w przypadku członka powołanego przez Prezesa Rady Ministrów;
- 5) Rzecznik Praw Dziecka – w przypadku członka powołanego przez Rzecznika Praw Dziecka.

3. Członka Komisji odwołuje organ, który go powołał, w przypadku:

- 1) niespełniania przesłanek, o których mowa w art. 6 ust. 6–8;
- 2) gdy z powodu choroby stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków członka Komisji;
- 3) niewypełniania obowiązków nałożonych przez ustawę lub działania na szkodę osób poszkodowanych przez nadużycia seksualne lub przestępstwa pedofilii.

4. Członków Komisji powołanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków Komisji powołanych przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej odwołuje się większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby odpowiednio posłów albo senatorów.

5. Przewodniczącego Komisji odwołuje z tej funkcji Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, zwykłą większością głosów, w przypadku niewypełniania obowiązków Przewodniczącego.

Art. 11. W związku z wygaśnięciem członkostwa w Komisji na skutek upływu kadencji Komisji ustępującemu członkowi Komisji powołanemu przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Senat Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów albo Rzecznika Praw Dziecka odpowiednio Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Rady Ministrów albo Rzecznik Praw Dziecka może powierzyć dalsze pełnienie obowiązków do czasu powołania nowego członka Komisji, jednak nie dłużej niż przez 60 dni, licząc od dnia upływu kadencji Komisji.

Art. 12. 1. Członek Komisji nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia ani wykonywać innych zajęć o charakterze zarobkowym, w tym nie może prowadzić działalności gospodarczej, z wyjątkiem zatrudnienia w charakterze pracownika dydaktycznego, badawczego, badawczo-dydaktycznego lub naukowego w podmiotach, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.³⁾).

2. Po zaprzestaniu wykonywania obowiązków członek Komisji ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio na podstawie umowy o pracę, powołania lub mianowania albo otrzymać stanowisko równorzędne, z zachowaniem prawa do warunków pracy i płacy albo służby i uposażenia przysługujących przed objęciem stanowiska członka Komisji.

3. Pracodawca może odmówić członkowi Komisji prawa, o którym mowa w ust. 2, jeżeli w ciągu 60 dni od dnia upływu lub wygaśnięcia kadencji członek Komisji nie zgłosi na piśmie gotowości niezwłocznego podjęcia pracy albo służby, chyba że przekroczenie tego terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od członka Komisji. W terminie 7 dni od dnia zgłoszenia gotowości do niezwłocznego podjęcia pracy albo służby pracodawca jest obowiązany zapewnić członkowi Komisji warunki pracy i płacy albo służby i uposażenia, o których mowa w ust. 2.

Art. 13. 1. Przewodniczący Komisji kieruje jej pracami, reprezentuje Komisję na zewnątrz oraz wykonuje inne czynności przewidziane w ustawie oraz w regulaminie działania Komisji.

2. Komisja może, na wniosek przewodniczącego Komisji, powołać ze swojego grona nie więcej niż dwóch zastępców przewodniczącego.

3. Przewodniczący Komisji może upoważnić członka Komisji do wykonywania niektórych czynności przewodniczącego Komisji.

Art. 14. Członkowie Komisji nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania funkcji w Komisji.

Art. 15. Komisja określa regulamin swojego działania.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2024 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 276, 447, 534, 577, 730, 823, 1655 i 1818.

Art. 16. 1. Do członków Komisji stosuje się przepisy ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

2. Członków Komisji w zakresie ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego traktuje się jak pracowników.

3. Płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za członków Komisji jest urząd obsługujący Komisję.

Art. 17. 1. Obsługę merytoryczną, administracyjną i biurową Komisji zapewnia Urząd Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, zwany dalej „Urzędem Komisji”.

2. Przewodniczący Komisji może upoważniać pracownika Urzędu Komisji do załatwiania określonych spraw w jego imieniu, w szczególności do wydawania zaświadczeń oraz do poświadczania odpisów dokumentów za zgodność z oryginałem na potrzeby prowadzonych postępowań.

3. Do pracowników Urzędu Komisji stosuje się odpowiednio przepisy o pracownikach urzędów państwowych.

4. Komisja nadaje statut Urzędowi Komisji, który określa jego zadania i organizację.

5. Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań Urzędu Komisji określa Przewodniczący Komisji w regulaminie organizacyjnym.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz stanowisk w Urzędzie Komisji, wymagane kwalifikacje oraz zasady wynagradzania, w tym stawki uposażenia zasadniczego dla poszczególnych stanowisk służbowych, z uwzględnieniem wzrostu uposażenia z tytułu wysługi lat, kierując się rangą stanowiska, zakresem wykonywanych zadań służbowych, ponoszoną odpowiedzialnością i wymaganymi kwalifikacjami.

Art. 18. Wydatki związane z funkcjonowaniem Komisji i Urzędu Komisji są pokrywane z budżetu państwa.

Rozdział 4

Postępowanie przed Komisją

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 19. 1. Komisja podejmuje uchwały oraz wydaje postanowienia w przedmiocie wpisu w Rejestrze większością głosów w głosowaniu jawnym, w obecności co najmniej pięciu członków Komisji, w tym przewodniczącego Komisji.

2. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego Komisji.

3. Uchwały i postanowienia podpisują członkowie Komisji biorący udział w głosowaniu.

Art. 20. Na wniosek przewodniczącego Komisji prokurator właściwej prokuratury albo prezes właściwego sądu przekazuje niezbędne dokumenty z akt sprawy lub ich kopie, a także przesyła akta albo ich kopie w całości lub w określonej części, chyba że sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego albo postępowania sądowego.

Oddział 2

Wszczęcie postępowania

Art. 21. 1. Każdy może zgłosić Komisji podejrzenie popełnienia nadużycia seksualnego lub podejrzenie niezawiadomienia właściwego organu o podejrzeniu popełnienia nadużycia seksualnego.

2. Zgłoszenie może być wnoszone pisemnie lub ustnie do protokołu, a także za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

3. Zgłoszenie obejmuje wskazanie okoliczności zdarzenia, w tym wskazanie czasu, miejsca i osoby potencjalnego sprawcy, oraz wskazanie osoby poszkodowanej. W zgłoszeniu podejrzenia popełnienia nadużycia seksualnego można również wskazać podmioty, które były zobowiązane do zgłoszenia podejrzenia popełnienia tego nadużycia organom powołanym do ścigania przestępstw.

4. Zgłoszenie zawiera także imię, nazwisko, adres zamieszkania lub adres do korespondencji oraz podpis osoby zgłaszającej.

Oddział 3

Udział Komisji w postępowaniu przygotowawczym i sądowym

Art. 22. 1. Komisja niezwłocznie przekazuje zgłoszenie, o którym mowa w art. 21 ust. 1, prokuratorowi prokuratury właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby poszkodowanej.

2. Dokonanie zgłoszenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1, jest równoznaczne z zawiadomieniem organu powołanego do ścigania przestępstw w rozumieniu art. 240 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 23. Komisja nie przekazuje zgłoszenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1, w przypadku gdy jest ono oczywiście bezzasadne.

Art. 24. 1. Komisja monitoruje czynności podejmowane przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze.

2. Komisja ma prawo:

- 1) wglądu do akt postępowania przygotowawczego,
- 2) uzyskiwania informacji o toczącym się postępowaniu przygotowawczym, w tym terminach podjętych czynności – chyba że sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego.

3. W przypadku podejrzenia nieprawidłowości lub przewlekłości prowadzonego postępowania przygotowawczego Komisja zawiadamia o tym organ sprawujący nadzór nad organem prowadzącym to postępowanie.

4. Organ sprawujący nadzór nad organem prowadzącym postępowanie przygotowawcze niezwłocznie zajmuje stanowisko wobec zawiadomienia i informuje Komisję o podjętych działaniach.

Art. 25. W przypadku wszczęcia postępowania sądowego Komisji przysługuje prawo:

- 1) wglądu do akt sądowych oraz uzyskiwania informacji o prowadzonym postępowaniu;
- 2) uczestniczenia w prowadzonym postępowaniu na prawach oskarżyciela posiłkowego za zgodą osoby poszkodowanej lub jej opiekuna prawnego.

Oddział 4

Postępowanie wyjaśniające

Art. 26. W przypadku wydania prawomocnego postanowienia o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania ze względu na przedawnienie karalności przestępstwa pedofilii prokurator albo właściwy sąd przekazuje sprawę Komisji wraz z aktami sprawy.

Art. 27. 1. W celu zapobiegania nadużyciom seksualnym w przyszłości Komisja przeprowadza postępowanie wyjaśniające w przedmiocie wpisu w Rejestrze po otrzymaniu prawomocnego postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania albo o umorzeniu postępowania ze względu na przedawnienie karalności przestępstwa pedofilii wraz z aktami sprawy.

2. O podjęciu postępowania wyjaśniającego Komisja zawiadamia osobę poszkodowaną, osobę wskazaną w zgłoszeniu jako sprawca i osobę dokonującą zgłoszenia.

Art. 28. 1. Komisja wydaje postanowienie o wpisie w Rejestrze po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego na podstawie:

- 1) akt sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd;
- 2) wysłuchania osoby poszkodowanej;
- 3) wysłuchania osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd.

2. Komisja przed wydaniem postanowienia o wpisie w Rejestrze może również:

- 1) wysłuchać osobę dokonującą zgłoszenia lub inną osobę w charakterze świadka;
- 2) zasięgnąć opinii biegłego;
- 3) zapoznać się z innymi materiałami, w tym dokumentami zgromadzonymi w sprawie lub przedstawionymi przez osoby wskazane w pkt 1 oraz w ust. 1 pkt 2 i 3.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2077 oraz z 2019 r. poz. 730, 858, 870, 1135 i 1579.

3. Postępowanie jest prowadzone w siedzibie Urzędu Komisji.

4. Jeżeli osoba nie może stawić się z powodu choroby, kalectwa lub innej niedającej się pokonać przeszkody, Komisja może ją wysłuchać w miejscu jej pobytu.

5. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 1, mogą ustanowić pełnomocnika.

6. Odmowa udzielenia przez osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, odpowiedzi na pytania zadawane w toku wysłuchania, a także nieobecność tych osób na wysłuchaniu mimo zaproszenia, nie stanowią przeszkody do wydania przez Komisję postanowienia o wpisie w Rejestrze, jeżeli pozostałe zebrane materiały dają do tego podstawę.

Art. 29. 1. Osoba wysłuchiwana ma prawo swobodnego wypowiedzenia się w objętej wysłuchaniem sprawie.

2. Komisja może w toku wysłuchania zadawać pytania osobie wysłuchiwanej.

3. W postępowaniu przed Komisją osoba wysłuchiwana ma prawo do:

- 1) uchylenia się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli jej udzielenie mogłoby narazić tę osobę lub osobę dla niej najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub narazić na wydanie postanowienia o wpisie w Rejestrze;
  - 2) odmowy odpowiedzi na pytania, gdy jest ona osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa pozostającego w ścisłym związku z czynem stanowiącym przedmiot postępowania albo gdy za to przestępstwo została skazana;
  - 3) odmowy odpowiedzi na pytania co do okoliczności, na które rozciąga się ciężący na tej osobie obowiązek zachowania tajemnicy ustawowo chronionej.
4. O uprawnieniach wymienionych w ust. 1 i 3 osobę wysłuchiwaną informuje się przed rozpoczęciem wysłuchania.

Art. 30. 1. Komisja zaprasza na posiedzenie w celu wysłuchania osobę poszkodowaną, osobę dokonującą zgłoszenia oraz osobę wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd, wskazując termin i miejsce posiedzenia, nie później niż w terminie 7 dni od dnia planowanego wysłuchania.

2. Komisja może z urzędu lub na wniosek osoby poszkodowanej, osoby dokonującej zgłoszenia lub osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd zaprosić na posiedzenie w celu wysłuchania inne osoby w charakterze świadka.

Art. 31. Osoba wysłuchiwana może być wysłuchiwana w obecności ustanowionego przez nią pełnomocnika.

Art. 32. 1. Wysłuchania odbywają się na posiedzeniu zamkniętym.

2. Wiadomości uzyskane w toku wysłuchań stanowią tajemnicę prawnie chronioną.

Art. 33. 1. Z wysłuchania osoby sporządza się protokół.

2. Protokół podpisuje przewodniczący Komisji i osoba wysłuchiwana.

3. Jeżeli osoba wysłuchiwana odmawia podpisania protokołu lub nie może go podpisać, przewodniczący Komisji zaznacza w protokole przyczynę braku podpisu.

Art. 34. Dla uzyskania wiedzy specjalistycznej Komisja może powoływać biegłych.

Art. 35. 1. Komisja może wystąpić do właściwego prokuratora o podjęcie niezbędnych czynności w celu dokonania ustaleń odnoszących się do prowadzonego postępowania wyjaśniającego.

2. Prokurator może zlecić Policji dokonanie określonych czynności, jeżeli będzie to służyć prawidłowości dokonywanych ustaleń.

3. Prokurator przekazuje zgromadzone materiały Komisji niezwłocznie po przeprowadzeniu czynności, o których mowa w ust. 1.

Art. 36. 1. Komisja kończy postępowanie wyjaśniające w przypadku śmierci osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd.

2. O zakończeniu postępowania Komisja zawiadamia osobę poszkodowaną oraz osobę dokonującą zgłoszenia.

Art. 37. 1. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Komisja:

- 1) wydaje postanowienie o wpisie w Rejestrze;
- 2) kończy postępowanie bez wydania postanowienia o wpisie w Rejestrze.

2. Postanowienie o wpisie w Rejestrze zawiera:

- 1) dane osobowe osoby poszkodowanej: nazwisko i imiona oraz nazwisko rodowe;
- 2) dane osobowe osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd: nazwisko, w tym także przybrane, imiona, nazwisko rodowe, wykonywany zawód lub pełnioną funkcję i miejsce zamieszkania;
- 3) uzasadnienie zawierające opis czynu, w tym wskazanie czasu, miejsca i okoliczności czynu.

3. Postanowienie o wpisie w Rejestrze doręcza się osobie poszkodowanej i osobie wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd.

4. Osobę poszkodowaną i osobę wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd, a także osobę dokonującą zgłoszenia zawiadamia się o zakończeniu postępowania w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 38. 1. Osoba wskazana jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd może, w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia o wpisie w Rejestrze, wnieść odwołanie od tego postanowienia do cywilnego sądu okręgowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby. Do postępowania w sprawach o odwołanie od postanowienia o wpisie w Rejestrze stosuje się przepisy dotyczące ochrony dóbr osobistych.

2. Pouczenie o prawie wniesienia odwołania zamieszcza się w postanowieniu o wpisie w Rejestrze.

3. Wniesienie odwołania od postanowienia o wpisie w Rejestrze wstrzymuje dokonanie wpisu w Rejestrze do czasu prawomocnego orzeczenia sądu.

Art. 39. 1. Wpisu w Rejestrze dokonuje się po upływie terminu do wniesienia odwołania od postanowienia o wpisie w Rejestrze lub na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu wydanego w postępowaniu prowadzonym na skutek wniesienia odwołania od postanowienia o wpisie w Rejestrze.

2. Komisja przekazuje postanowienie o wpisie w Rejestrze do Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego, dokonując anonimizacji danych osoby poszkodowanej.

3. Komisja przekazuje postanowienie o dokonaniu wpisu w Rejestrze:

- 1) w terminie 14 dni od dnia upływu terminu do wniesienia odwołania od postanowienia o wpisie w Rejestrze;
- 2) niezwłocznie po otrzymaniu prawomocnego orzeczenia sądu wydanego w postępowaniu prowadzonym na skutek wniesienia odwołania od postanowienia o wpisie w Rejestrze.

Art. 40. Do osób wysłuchiwanym, biegłym, świadków, pełnomocników oraz doręczeń w postępowaniu wyjaśniającym stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 41. 1. Kto zawiadamia Komisję o popełnieniu czynu zabronionego przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego poniżej lat 15 lub czynu określonego w art. 240 Kodeksu karnego, wiedząc, że czynu tego nie popełniono,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto w zgłoszeniu wniesionym do Komisji lub w postępowaniu prowadzonym przez Komisję fałszywie oskarża inną osobę o popełnienie czynu zabronionego, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 5

Działalność prewencyjna i edukacyjna Komisji

Oddział 1

Raport Komisji

Art. 42. 1. Na podstawie swojej działalności Komisja przygotowuje raport zawierający:

- 1) opis stwierdzonych przypadków nadużyć seksualnych, a także przypadków niezawiadomienia właściwego organu o podejrzeniu popełnienia nadużycia seksualnego, bez wskazywania danych osobowych;
- 2) analizę przyczyn występowania stwierdzonych przypadków nadużyć seksualnych;
- 3) wnioski i rekomendacje dla organów państwa oraz organizacji i podmiotów w zakresie zapobiegania nadużyciom seksualnym i ich zwalczania, a także podejmowania działań umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców tych nadużyć.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1469, 1495, 1649, 1655, 1798, 1802 i 1818.

2. Wnioski i rekomendacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, dotyczą:

- 1) odpowiedzialności organów państwa oraz organizacji i podmiotów za nadużycia seksualne i czyny o charakterze pedofilskim w przypadku braku działań lub niewłaściwych działań tych organów, organizacji i podmiotów;
- 2) odpowiedniego reagowania organów państwa oraz organizacji i podmiotów na zgłoszenie o nadużyciu seksualnym lub czynie o charakterze pedofilskim albo powzięcie informacji o możliwości ich zaistnienia;
- 3) właściwego traktowania i ochrony osób poszkodowanych nadużyciem seksualnym lub czynami o charakterze pedofilskim oraz określenia formy ich wsparcia;
- 4) działań organów państwa oraz organizacji i podmiotów zapobiegających sytuacjom sprzyjającym zagrożeniom nadużyciem seksualnym lub czynem o charakterze pedofilskim;
- 5) ochrony dzieci przed treściami w Internecie narażającymi ich na nadużycia seksualne lub czyny o charakterze pedofilskim.

Art. 43. 1. Komisja opracowuje corocznie raport z działalności Komisji.

2. Raport z działalności Komisji jest jawny i udostępnia się go w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Komisji.

Oddział 2

Zadania z zakresu edukacji i prewencji

Art. 44. 1. Wykonywanie zadań edukacyjnych następuje w szczególności przez:

- 1) upowszechnianie wiedzy na temat zapobiegania i przeciwdziałania nadużyciom seksualnym i przestępstwom pedofilii;
- 2) wspieranie przedsięwzięć społecznych mających na celu promowanie właściwych postaw społecznych w zakresie zgłaszania organom ścigania przypadków nadużyć seksualnych, w tym prowadzenie kampanii informacyjnych o konieczności zgłaszania nadużyć seksualnych.

2. Zadania edukacyjne Komisji mogą być wykonywane we współpracy ze szkołami, z uczelniami, placówkami oświatowymi i kulturalnymi, ze stowarzyszeniami, z fundacjami i innymi organizacjami pozarządowymi, a także ze środkami masowego przekazu.

3. Do zadań Komisji należy także:

- 1) opiniowanie projektów aktów normatywnych z zakresu właściwości Komisji;
- 2) współdziałanie ze stowarzyszeniami, samorządami zawodowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, ruchami obywatelskimi, innymi dobrowolnymi zrzeszeniami i fundacjami, organizacjami oraz z zagranicznymi i międzynarodowymi organami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony praw dzieci, w szczególności działającymi na rzecz ich ochrony i przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy seksualnej.

Rozdział 6

Przepisy zmieniające

Art. 45. W ustawie z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 152) w art. 2 w pkt 4 po wyrazach „sekretarza stanu,” dodaje się wyrazy „członka Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.”.

Art. 46. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1915 oraz z 2019 r. poz. 1043) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 w pkt 14 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 15 w brzmieniu:
„15) Urzędzie Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.”;
- 2) w art. 36 w ust. 5 po pkt 9b dodaje się pkt 9ba w brzmieniu:
„9ba) Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 – dla urzędników Urzędu Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15;”.

Art. 47. W ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 405 oraz z 2019 r. poz. 730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Rejestr składa się z trzech oddzielnych baz danych:
  - 1) Rejestru z dostępem ograniczonym;
  - 2) Rejestru publicznego;
  - 3) Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.”;
- 2) w art. 6 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. W Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, gromadzi się dane o osobach, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.”;
- 3) w art. 7 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. W Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, zamieszcza się:
  - 1) dane identyfikujące osobę sprawcy: nazwisko, w tym także przybrane, imiona, nazwisko rodowe, wykonywany zawód lub pełnioną funkcję i miejsce zamieszkania;
  - 2) uzasadnienie zawierające opis czynu, w tym wskazanie czasu, miejsca i okoliczności czynu;
  - 3) datę wydania postanowienia Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15;
  - 4) datę wydania oraz uprawomocnienia się orzeczenia sądu, jeżeli osoba, której dotyczy wpis, złożyła odwołanie od postanowienia Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.”;
- 4) w art. 12 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:
„7a) Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 – w zakresie wykonywania przez nią zadań określonych w ustawie;”;
- 5) art. 16 otrzymuje brzmienie:
„Art. 16. Dane z Rejestru publicznego oraz Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, są dostępne bez ograniczeń oraz publikowane na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości.”;
- 6) w art. 18 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Dane o osobie ujętej w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, usuwa się z tego rejestru po otrzymaniu zawiadomienia o prawomocnym orzeczeniu w przedmiocie wykreślenia danych o tej osobie z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.”;
- 7) w art. 21 w ust. 1 po wyrazach „Rejestrze z dostępem ograniczonym” dodaje się wyrazy „lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze”.

Rozdział 7

Przepisy dostosowujące i przepis końcowy

Art. 48. Tworzy się Państwową Komisję do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

Art. 49. Pierwsze posiedzenie Komisji zwołuje Marszałek Sejmu w terminie 14 dni od dnia powołania jej członków.

Art. 50. Tworzy się Urząd Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

Art. 51. Pierwszy raport Komisja opracowuje i udostępnia w terminie roku od dnia wejścia ustawy w życie.

Art. 52. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*